

ምንቅስቃስ ይኣክል ቁልፊ ዘይብሉ ስረ ከይከውን?

ብብዙሕ መስዋእትን መስተንክራዊ ጽንዓትን ተጸዋርነትን ህዝብታት ኤርትራ ተሓንጊሩ፡ ንመግዛእታዊ ስራዊት ደርግ ኣብ ምውጋድ መሪሓዊ ተራ ዝነበሮ፡ መሪሕነት ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ (ናይ ሎሚ መሪሕነት ጸረ-ህዝቢ ጉጅለ ህዝባዊ ግንባር ንደሞክራሲን ፍትሕን) ካብ ግዳማዊ መግዛእቲ ዝኸፍአ ዓፋኒ፡ ቀታሊ፡ ኣድላዊ፡ ዘማትን ከፋፋልን ዘቤታዊ ጸላኢ ከም ዝኸውን ንውሑዳት ርሑቕ ኣመቲ ተንተንቲ ፖለቲካ ስውር ኣይነበረን። ካብ መሰረታዊ ደርባው ባህሪ ተበጊሶም ከሎ ጌና ዝበጽሖ መደምደምታዎቹ። ንገለ ብተግባር ክፍጸም ብዓይኒ ሪኦም ካብ ድቃሶም ዝበራብሩ ወይ ዝኣምኑ ወገናት ሓውን ከምኡ ህድግ ለን ኣልቦ ጭካኔኡ እንታይ ከም ዘመልክት ብሩህዎይ ነይሩ።

እንተኾነዎቹም ርሑቕ ኣመቲ ተንተንቲ ፖለቲካ ብቐጽሮም ውሑዳት፡ ናይ ቃልሲ መሳለጥታቶም ድሩት፡ ስፍሓት ጽልዋኦም ጸቢብ ብምንባሩ፡ እቲ መድሕን ህዝብን ሃገርን ክኸውን ዝኸእል ዝነበረ ረዚን ፖለቲካዊ ገምጋሞም፡ ከምዮቲ ዝድለ ኣብ ባይታ ወሪዱ ህዝባዊ ርእይቶ ክኸውን ኣይከኣለን። ብግዝያዊ ስምዒታዊ ረስኒ ስለዝተዓብለኸ ቀልቢ ብዙሓት ክማርኽ ኣይከኣለን። ጨካን ተግባራት መሪሕነት ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ብዓይኖም ዝረኣዩ ኮነ፡ እዚ መሪሕነት ኣብ ተወፋይነት ህዝቢ ተሓቢኡ ኩናት ሓምበር፡ ኣብ ሰላማዊ መድረኽ፡ ህዝቢ ብሕግን ብደሞክራሲያዊ ኣገባብን ክመርሕ ከመሓድር ዘኸእሎ ፖለቲካዊ ባህርን ባህልን የብሉን ኣብ ዝብል ገምጋማዊ መደምደምታ ዝበጽሑ ርሑቕ ኣመትን በረኣእያ ብልክዕ ክናበቡን ብኣካል ክቀራረቡን ኣይከኣሉን።

ብርሑቕ ነገራት ካበይ ናበይ ብሓሳብ ብተንታን ኣመት ዝህቡ ምሁራትን ምኹራት ፖለቲካን ምርካብ ንሓደ ውጽዕ ህዝቢ ከም ጸጋ ዝቐጸርዎቹ። ፖለቲካዊ ስድነት ብተግባር ክፍጸም ብዓይኒ ሪኦም ስኽፍታ ዘሕድሩ ለባማት ምርካብዎውን ከምኡ። እዞም ብሓሳብን ብተግባርን ፖለቲካና ብሰንኪ ዘይ ህዝባዊ ባህርን ዘይደሞክራሲያዊ ኣሰራርሓን ውሱናት ወሰንቲ መሪሕነታዊ ኣካላት፡ ካብ ቅኑዕ መስመር ይወጽእ ኣሎ ኣብ ዝብል መደምደምታ ዝበጽሑ ወገናት፡ ቅድሚ 1991 ኣብ ሓደ መስመር መጸኢም ኣንጻርቲ ብጉልባብ ሃገራዊ ነጻነት ብርሑቕ መላኽ መሓውሩ ዝጸፊ ዝነበረ መሪሕነታዊ ጉጅለ ደው ከይብሉ ዝግባዮም ነገሩ ነይሩ።

ብቋንቋ ምሁራት ፖለቲካዊ ስነ-ፍልጠት ቀዳማይን ካልኣይን ግርጭት ተባሂሉ ዝምደብ፡ ምስ ኩሉ ህልዊ ውሽጣዊ ጸገምናን መጻኢ ስኽፍታናን ብቐዳምነት ኩሉ ዓቕሚና ናብ ምውጋድ ግዳማዊ መግዛእቲ የቕንዕ። መሬትና ንወንን። ሃገራዊ ነጻነትና ብሓይልን ብሕግን ነውሕስ። ግዳማዊ መግዛእቲ ብሓይልን ብሕግን ጠቕሊሉ ተሳቢሩ፡ ሃገራዊ ልኡላውነትና ኣብ ኢድና ምስ ጨበጥና ናብ ምፍታሽን ምፍታንሕ ውሽጣዊ ወይ ካልኣዊ ጸገምና ክንምለስ ኣለና ዝብል ልዑል ልቦናዊ ሓላፍነታዊ ክብርን ሚዛንን ዝወሃቦ ርድኢት ነይርዎም።

ምክንያቱ ንግዳማውን ውሽጣውን ጎነጽ ብሓደ ግዜ ክትፈትሖ ምፍታን ከም ሚላ ቅኑዕ ኣይኮነን። ብተግባር ከኣ ከቢድ ዋጋ ዘኸፍልዎቹ። እቲ ፍታሕ ቀዳማይን ካልኣይ ግርጭት ብዝብል ሰሪዕካ፡ ብቐደም ሰዓብ መዲብካ ምሓዙ መግለጺ ፖለቲካዊ ብስለትዎቹ። ስነ-ፍልጠታዊ ድማዎቹ። ከም ውጽኢቱ ከኣ፡ ቀጥታዊ ግዳማዊ መግዛእትን ብዓለም ደረጃ ዘስምዑን ዘድምዑን ርእስ ሓያላን ዓንገልቱን ሓንሳእን ንሓዋሩን ብሓይልን ብሕግን ተሳቢሮም። ቀዳማይ ግርጭት ብዘየዳግም ተሳቢሩ። ቀዳማይ መድረኽ ናይዮቲ ዝተናወሐ ብረታዊ ቃልሲ ተዛዚሙ። ኣብ ካልኣይን ዝዓበይን መድረኽ ድማ ተኣትዮ።

እንተኾነ ካብዮቲ ዝሓለፈ መድረኽ እኹል ትምህርቲ ተወሲዱ፡ ኣሰላልፋ ፖለቲካዊ ሓይልታት ብመንጽር ዝሓዘዎ ፖለቲካዊ ፕሮግራም ተነጺሩ ኣይተኣትወን። ካብ ድሕሪ ምርግጋጽ ሃገራዊ ልኡላውነት ኤርትራ

1993፡ ምሉእ ጠመተ ናብጭቲ አቕዲሙ ብካልአዊ ግርጭት ተሰሪዑ ብፖለቲካዊ ነቕፌታዊ ደገፍ ክመጽእ ዝጸንሐ ውድብ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ወሳኒ መሪሕነታዊ አካሉ ከአ ብፍላይ ኣብ ክንዲ ዝገብር ብሕጽነትን ነጻነት ተዘናጊዑ። ንፊታዊ ከም ጸላኢ፡ ንጸላኢ ከአ ከም ፈታዊ ዝርኢ ብሃውራ ዝጎግዞ፡ ብስምዒት ድማ ዝውሰን አረአእያታት ሳዕሪሩ። ብጸምእ ሃገራዊ ነጻነት ተሃሰዩ ዝጸንሐ መነፈሳት እንዶ ፖለቲካዊ አገንዝቦ ስኢኑ። ብምልጋስ ስርዓት ደርግን ዕውት መስርሕ ረፈረንደም 1993 ሰኪሩ። ናይ ዝሓለፈ አደራዕ መግዛእቲ ምብር፡ ንቕድሚት ክመጽእ ንዝኸእል ዘቤታዊ ጸላእን ጸገምን ምግንዛብ ተሳኢንዎ። እቲ ካልአዊ ግርጭት ምስ ቀዳማይ ግርጭት ጠቕሊሉ ከም ዝተወገደ ግጉይ አገንዝቦ ዝሓዘ በዚሑ። ኩሉ ጸገምና ምስ ምውጋድ ስርዓት ደርግ ተቐንጢጡጭዩ። ካብ ኢሳያስ አፈወርቅን ንሱ ዝመርሖ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራን ወጻኢ፡ ፖለቲካዊ ውድብጭዶ ሰልፍጭዶ ዝበሃል ኣብጭዛ ሃገር ክህሉ አይንፈቅድን። ብመስዋእቲ አሕዋትናን ኣሓትንናን ናይ ነጻነት ሕልምና ኣብ ዝተመለሰሉ፡ ካብ ውድብ ህዝባዊ ግንባርን ኢሳያስ አፈወርቅን ወጻኢ ካልእ ሓሳብ ክንሰምዕ አይንደልን። ሕጂ ብምሉእ ዓቕምና ናብ ዳግመ ህንጻ ሃገር ዝብል አተሓሳስባ ግጉይ ክንሱ ናይጭቲ መድረኽ ገዛኢ ኮይኑ።

ካብ ደርባዊ ባህሪ ወሳኒ መሪሕነት ህግሓኤ ተበጊሶም ብፖለቲካዊ ገምጋም ናይ ሓደጋ መብራህቲ ዝአመቱ ምሁራትን ምኩራትን ፖለቲከኛታትን ሰማዒ ስኢኖም። ቡቶም ጨካን ተግባራት መሪሕነት ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ብዓይኖም ርእዮም ክልብሙ ጀሚሮም ዝነበሩ ብዙሓት ከይተረፈ ከምጭቲ ዝድለ ደገፍን ምትእምማንን ከረጋግጹ አይከአሉን። ኣብ መንጎ ክልቲኦም እቲ ዝምድና ኣብ ክንዲ ዝቀራረብ መሊሱ ገፊሑ። እቶም ብፖለቲካዊ ተንታን ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ብመሪሕነት ህግሓኤ ኣብ ሓደጋ ክወድቕ ምጅኑ ብሩህ አመት ዝሃቡ ምሁራትን ምኩራትን ብእምነቶም ቀጸሎም። እቶም ብዓይኖም ሕማቕ ተግባራት ክፍጸም እናተግዘቡ ዝመጽኡ ወገናት ግን፡ ኣብ ክንዲ ዝሕርኑ ክእመን ብዘይኸእል ዝተፈላለዩ ምክንያታት ልምሰትን ተነበርካኸነትን አርእዮም። ኣብ ትሕቲ ስነ-መጎት ሓይሊ ጸረ-ህዝቢ መሪሕነት ርዲሞም። ብብደረጃኦም ንልዕሊኦም ዘሎ ሓላፊ ዘምልኹ፡ ንትሕቲኦም ዘሎ ከአ ዝመልኩ ኮይኖም። ድኹዒ መሪሕነት ብምጅን ህዝቢ ብግበር አይትግበር ክመሓደር አለዎ ኣብ ዝብል ጸረ-ህዝብን ጸረ-ደሞክራሲን አረአእያ ተሓዊሶም። መንገዲ ህዝባዊ ሓርነት ስሒቶም፡ ብመንገዲ ባርነት ተንግዞም። በቲ ሓደ መዳይ ፍቓደኛታት ባራዩ፡ በቲ ካልእ ከአ ጎይቶት ባራዩ ኮይኖም። ብተግባር ኣብ ኤርትራ ዝሰረሓሉ ዘሎ ንልዕሊኻ ዘሎ ሓላፊ አምልኹ ብትሕተኻ ንዘሎ ብምልኪ ግዛእ ዝብል ፋሽሽታዊ አሰራርሓ ሓባሪጭዩ።

አቕዲሙ ብውዲት ዝዘርኦ አተሓሳስባ ዓንቢቡ ፍረ ክህብ ምጅማሩ ዝተግዘበ ውልቀ መላኽኪ ኢሳያስ ድማ መዝሚዘዎ። ፖለቲካ ኤርትራ መሊሱ ክዛባዕ ብምሉእ ዓቕሙ ተረባሪቡ። ኣብ በረኻ ኔርና ሃገር ተቐጻጸርና። ውድብ ነይርና መንግስቲ ኮይና ስለ ዘለና ቀዳማይ ዕማምና ዳግመ ህንጻ ሃገርጭዩ። ናይ ውድባት ሓሸውዩ አዩድልዩናን። ነጻነት ዘምጸኦ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራጭዩ። ሃገር ዝመርሖ ድማ ንሱ ህግሓኤጭዩ። ነካይዶ ዳግመ ህንጻ ሃገር ስሉጥን ጽፋፍን መታን ክኸውን ከኣ፡ ብሕማም፡ ብዕድመን ብመወጋእትን ተዓጻጻፊ አገልግሎት ክህቡ ዘይኸእሉ ዝተጸገሙ ተጋደልቲ ክነጣስ ኢና። ቁጠባዊ ዓቕሚ ሃገር ክስከሞ ዝኸእል ካብን ናብ ዝወናጨፍ ኩሉ ዕጥቅን ስንቅን ዝተማለኣሉ ቅርጥው ሃገራዊ ሰራዊት ክህልወና አለዎ። ከምኡ-ጭውን ነባር መሪሕነት (በቲ ናቱ አገላልጻ አረጊት መሪሕነት) ብሓድሽ ደም ክትካእ አለዎ። ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ተልእኾኡ ስለ ዝዛዘመ፡ ህዝባዊ ግንባር ንደሞክራሲን ፍትሕን ብዝብል ክትካእ አለዎ ዝብል ብቕሉዕ ፖለቲካዊ ጠላዕ ክጻወት ጀሚሩ። ተጊብርዎ ድማ።

ኣብ 1994 ኣብ ናቕፋ ኣብ ዘካየዶ ጌይ ውድባዊ ጉባኤ፡ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ብህግደፍ ዝብል ስም ክቕየር ገይሩ። ንስልጣንይ ሓደጋዮም ዝበሎም ገዳይም መሪሕነት ናይጭቲ ውድብ፡ ዓጽሙን አተሓሳስባኡን ካብ ካልኦት ዝአረገ ንሱ ክንሱ፡ አረጊት ደም ብሓድሽ ደም ክብል ብዝገለጸ ፖለቲካዊ ሽርሒ ካብ ወሳኒ ቦታት አልጊሰዎም። ንሱብአዊ ክብርም ዘይከላኸሉ ናትና ዝብልዎ ፖለቲካዊ መንነት ብዘይብሎም ምእዙዛት ሰባት ድማ ተኪእዎም። ህዝቢ ከም ህዝቢ ከአ እነሆ ምሉእ ንምሉእ ኣብ ምሕረት ሓደ ሰብ ወዲቕ ይርከብ።

እዚ እቲ ብፖለቲካዊ ገምጋም መሪሕነት ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ኩናት ምብር ህዝቢ ክመርሕ ኣይክእልን። ቀልጢፉ እንተዘይተገራሐ ካብ ግዳማዊ መግዛእቲ ናብ ዘቤታዊ መግዛእቲ ከእትወናጅዩ ክብል ኣቐዲሙ ዝኣመተን ዝመሃረን፣ ነቲ ብዓይኑ ጨካን ኣመራርሓ ዝረኣዩ ተጋዳላይን፣ ኣብ ባህርን ተግባርን መሪሕነት እኹል ኣፍልጦ ዘይሰንሐ ህዝብን ኣብ ሓደ መኣዲ ኣሰለፉ፣ ኣብ ከመይነት ኣሰላልፉ ፖለቲካዊ ሓይልታትን ምሕደራ ህዝብን ሃገርን ክዛተዩ፣ መፍትሒ ሓሳባት ከናድዩን ተወዲቦም ብሓባር ክቃለሱን ዝዕድም ግብራዊ ትምህርቲጅዩ ነይሩ።

ብግዝያዊ ስምዒታዊ ረስኒ ዝሰኸረ ዓብላሊ ኣተሓሳስባ ስለ ዝነበረ ግን፣ እቲ ምቹእ ናይ ቃልስን ለውጥን መድረኽ ከይተጠቐምናሉ ሓሊፉ። ናብ ዝኸፍኦ ሓደጋ ነምርሕ ከም ዘለና ምስ መፍትሒኡ ኣመት ዝሃቡ ለባማት እናሃለው ጸን ኢልካ ምስማዕን ምንባብን ተሳኢኑ። ንህዝቢ ዝጠቐም ኣረኣእያ ተናግቶ። ንውልቀ መላኺ ዘገልግል ኣተሓሳስባ ፍሕፉሕ ኢሉ።

ደረጃ ብደረጃ መሰረታዊ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መሰላት እናተደፍረ መጸኡ። ሰብኣዊ ክብረት ተዋሪዱ። ባህላውን ማህበራውን ክብርታት ተራኺሱ። ኤርትራዊ ዜጋ ሕጋዊ ተሓታትነት ናይ ዘይብሉ ብሕታዊ ቤት ዕዮ ተቐጻሪ ክሳብ ዝመስል ኣብ ገዛእ መሬቱ፣ ርስቱ፣ ሃገሩ ተደፊሩ። ሓደ ውልቀ መላኺ ባእታ ኣብ ደስ ዝበሎ እዋን ጽልእን ኩናት ዝፈጥረሉ ዕድል ተፈጠሩ። ዜጋ ኣብ ዘይፈልጦ ኩናት እቶ እንክበሃል ብዘይ ሕቶን ርእይቶን ኣትዩ ክርህጽ፣ ክደሚ፣ ኣካሉ ክጎድል፣ ክሳብጅውን ህይወቱ ክስእን ሰብ ዝሰርሐ ዘይኮነስ ባህሪያዊ ትዕድልቱ መሰሉ። ሃገር ከም ሃገር ውርሲ ወለዱ ክሳብ ትመስል ናብ ዋንነት ሓደ ሰብ ተቐይራ። ኣብ ትሕቲ ስማዊ ነጻነት ዘመናዊ ባርነት ተውሊዱ። ፖለቲካዊ እንዶ ንዘለዎ፣ ብሰብኣዊ ክብርን ዜግነታዊ መሰሉን ንዘይዋገ ሰብ ብምረት የቐንዙ። ካብጅዚ መሪር ቃንዛጅዚ ንምግልጋል ውጽዕ ምስ ውጽዕ ክቀራረብ፣ ክናብብ፣ ቦቲ ዘሰማምዖ ብሓባር ንመሰሉ ንክብረቱ ክቃለስ ዝዕድምጅዩ።

ካብ ዕውት መስርሕ ሪፈረንዱም ክሳብጅዚ ዘለናዮ ኣስታት 27 ዓመት ምዃኑጅዩ፣ ከም ህዝቢ ከም ሃገር ንምረሓሉ ህዝባዊ ሃገራዊ ቅዋም የብልናን። ናትና ንብሎ ሓጋጊ ኣካል፣ ፈራዲ ኣካል፣ ፈጻሚ ኣካል የብልናን። ብናይ መረጃ ካርድ ይረሓስና ይምረሓና ኢልና ዝመረስናዮ መራሒ የብልናን። መሰረታዊ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መሰልና ምሉእ ንምሉእ ተጋሂሱ። ከም ተዛረብቲ ኣቕሓ ተቐጻርና ሓደ ሰብ እናተገልገለልና መጸኡ። ገና ሕጂጅውን ይግልገለልና ኣሎ። ድሕነት ህይወት፣ ሰብኣዊ ክብረት፣ ዜግነታዊ ደሞክራሲያዊ መሰል ቅድሚ ኩሉ ኣብ ክንዲ ንብል፣ ቅድሚ ኩሉን ልዕሊ ኩሉን ሃገር ዝብል ግጉይ ርድኢት ሒዘና። ፖለቲካዊ ኣንፈትና ተዘሪጉ። ምስ ምሉእ ሓይልናን ሃብትናን ግዳይ ሓደ ሰብ ኮይና።

ኣብጅዚ ዘለናዮ ውድዕነት ሃገር ቅድሚ ኩሉ መዝሙር ተበለጸትን መለኸትንጅዩ። ውሑዳት ጸረ-ህዝቢ ኣረኣእያ ዘለዎም ጠቕመ ፈሊጣውያን ዝሕብእሉ በዓቲጅዩ። ንሕና እቶም ብዙሓትን ግፉዓትን ኤርትራውያን ነቲ ሃገር ቅድሚ ኩሉ ዝብል መደናገሪ መዝሙር ብግቡእ ክነቕሓሉ ኣይከኣልናን። ንስለ ሃገር ክሳብ ትመውት ተጸመም ንኸስ ንዝብል ዓይኒ መርፍኡ ዝጠፍኦ ጨካን መምርሒ ጉጅለ ህግደፍ ከነተግብር ጸኒሕናን ንተግባር ኣለናን።

ስለምንታይ፣ ክብረት ግሉዝ መሬት ቅድሚ ሰብኣውን ዜግነታውን ክብረት? ስለምንታይ ዘይምክንያታዊ ባእሲ ምስ ጎረባብቲ ህዝብታትን ሃገራትን? ስለምንታይ ምውላዕ ዘይፍትሓዊ ኩናት? ስለምንታይ ህዝቢ ምድካይ? ስለምንታይ ኣብ ሃገርና ብሰላም ምንባር ተሓሪሙና? ስለምንታይ ክፋፊልካ ግዛእ? ስለምንታይ ሚሊዮናት ኣብ ትሕቲ ሓደ ሰብ? ዝብል ሕቶ ብሓባር ከነልዕል ኣይከኣልናን። ኣረኣእያና ኣነጻርናን ኣስተኻኸልናን ኣሰላልፉ ፖለቲካዊ ሓይልታት ክንግምግም፣ ጸላእን ፈታውን ከነጸር፣ መደባት ኣውጺእና ንመደባትና ምእዙዛት ብምዃን ብሓባር ክንወፍርን ክንሰርሕን ኣይከኣልናን። ከምጅቲ ዘይዘራእካዮ ኣይሕፈስን ዝበሃል፣ ብባህሪ ዘይተቐየርናሉ፣ ብሕጊ ብዘዩውሓስናዮ፣ መትከላት ሰላም፣ ደሞክራሲን ልምዓት ክንምራሕ ስለዘይከኣል፣ ኣሰካፊ ህይወት ነሕልፍ ኣለና።

ቅድም ክብል ንጸረ-ደሞክራሲያዊ ባህርን አሰራርላን መሪሕነት ህግሓኔ ብመትከል ቀዳማይን ካልኣይ ግርጭት ዝተገዘአ ነቐፌታዊ ደገፍ ይኹንን ነይሩ። ኣብ ኣእምሮ ብዙሓት ብግቡእ ተዘራኪ ስለዘይተቐርጸን ግን ኣየድመዐን። ካብ 1991 ክሳብ ሕጂ ብዙሓት ብጸረ-ህዝቢ ትካል ጸጥታ ህግደፍ ተጨውዮም ምስተወሰዱ ሃለዎቶም ዝጠፍኡሉ፣ ማሕበራውን ባህላውን መሳርዓቶም ዝተመዘበለሉ፣ ክቡር ህይወቶም ዝሰኣንሉ፣ ብዝተወደበ መልክዕ ቃልሲ ኣንጻር መላኹ ጉጅለ ከካየድ ጸኒሑ። እዚ ጭውን ብመንጽር ዝወሰዶ ንውሓት ግዜ፣ ዝተኸፍሎ መስዋእትን ብህዝቢ ዝተገብረሉ ትጽቢትን ክምዘን እንከሎ ኣየድመዐን ኣየስመዐን። ባዕላውን ወድዓውን ኩነታት በሲሉ እናሃለወ ስለምንታይ ደምበ ደለይቲ ፍትሒ ዘይተዓወተ? ስለምንታይ እወ ከድምዕን ከስምዕን ዘይከኣለ? ክሕተትን መልሲ ድማ ክረክብን ዘለዎ መሰረታዊ ፖለቲካዊ ዛዕባዮቹ።

ካብ መፋርቕ ዓመት 2018 ንነጀው ሓድሽ ዝመስል ግን ዘይሓድሽ ይኣክል፤ ኣብ ትሕቲ ዝብል ቃል ንጉጅለ ህግደፍ ብሓፈሻ ንውልቀ መላኹ መራሒኡ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ድማ ብፍላይ ዝኹንን ድምጺ ክስማዕ ጀሚሩ። ብዙሓት ተሓቢኦም ክኸዱ ዝጸንሑ ወገናት ኣብ መድረሽ መራሽቢ ብዙሓን ወጺኦም ብምስልን ብድምጽን ኣደጊፎም ሓሳቦም ክገልጹ ተዓዚብና። ገና ጭውን ንዕዘብ ኣለና። ገለ ነገር ከም ዝጎደለካ ክትርዳእ ምኽኣል ሓደ ጸቡቕ ነገርዮቹ። ካብ ወጽዓ ሓራ ክትከውን ፍኒሕኒሕ ምባልጭውን ዝያዳ ክተባባዕ ዘለዎ ኣወንታዊ ተግባርዮቹ።

እንተኾነ ይኣክል፤ ዝብል ቃል ቅድሚኡ ካብ ዝነበሩ ናይ ተቓውሞ ንጥፊታት ትምህርቲ ኣይወሰደን። ክወስድ ከምዘይደለ ምብር ክወስድ ከም ዝደለጭውን ምልክት የብሉን። ይኣክል፤ በየናይ ፖለቲካዊ ስነ-ሓሳብ ከምዝግለጽ፣ መን ፈታዊኡ መንጭክ ጸላኢኡ፣ ካብይ ተበጊሱ ኣብይ ከም ዘዕርፍ፣ ማሕበራዊ መሰረቱ ኣብይ ከም ዝኾነ ዘርኢ ንጹር ኣንፈት ስለ ዘይብሉ፣ ካብ ዝተበገሰሉ ግዜ ጀሚሩ ስኽፍታ ክፈጥር ጸኒሑ ኣሎ።

ኮነ ተባሂሉ ብጉጅለ ህግደፍ ዝተዘርገ ሃገራዊ ፖለቲካዊ ኣንፈት፣ ኣነ ደላዩ ፍትሒ ምብር ተቓዋሚ ኣይኮንኩን። ኢሳያስ ጭምብር ህግደፍ ክልግስ የብሉን። ጽገናዊ ወይ መልካዎዊ ምብር መሰረታዊ ለውጢ ኣየድልዩናን። ሓላፍነት ብዝጎደሎን ሰብኣውን ዜግነታውን ክብሪ ክበሕጉግ ብዝደናደን ፖለቲካዊ ድኸነት ገዳይም ፖለቲካዊ ታሪኻትን ፖለቲካዊ ውድባትን ክጽንበሩና የብሎምን። ልኡላውነት ሃገር ቅድሚ ኩሉ። ምንቅስቃስና ፈታውን ጸላእን ኣይፈልን። ኣብ ኣኹባና ወይ ኣደራሽና ደገፍቲ ህግደፍ ክሳተፉ ጸገም የብልናን። መድረሽና ንኹሉ ክፉትዮቹ ዝብል ርኡይቶታት ሓቐፉ ክኸይድ ዝጸንሑ ፖለቲካዊ ኣንፈቱ ዘይተነጸረ ዝተዘርገ ምንቅስቃስ ይኣክል ሎሚ ሎሚ ፖለቲካዊ ረስኑ ይዝሕል ኣሎ።

ቁልፌ ከም ዘይብሉ ናይ ገለ ዝሰልጠኑ ዝመስሎም ናይ ዘመና መንእሰያት፣ ሸተት ክትብል መሊሶም ክግጥቅዩ፣ እንደገና ሸተት ክትብል መሊሶም ብዘይ ፖለቲካዊ ስነ-ሓሳባዊ መትከል፣ ብስምዒት ብጭርሖ ጸጋጊኖም ናብ ንቡር ክምለስዎ ፈተነታት ክገብሩ ንዕዘብ ኣለና። እዚ ዝርገተ ፖለቲካዊዚ ነቶም ኣብ ዙርያ ይኣክል ዝብል ቃል ዝተኣኻኸቡ ወገናት ጥራሕ ዝምልከት ኣይኮነን። ካብ ክሳብ ፖለቲካ ኤርትራ ናይ ዝተጓዕዘሉ ዘይንጽር ኣካይዳ መግለጺዮቹ። ናይ ዘይንቕሓትናን ብቕዓትናን መረጋገጺዮቹ። ኣብ ዙርያ ይኣክል ዝዓሰሉ ወገናት፣ እግሪ ቀዳማይ ርኢኻ ተላህ፤ ከም ዝበሃል ብኣካል ዝኣረጉ ፖለቲካዊ ታሪኻትን ፖለቲካዊ ውድባትን ኣየድልዩናንጭኳ እንተበሉ፣ በተግባር ግን ኣብ ቀዳሞት ካብ ዝተራእየ ዘይቅኑዕ ባህርን ዘይደሞክራሲያዊ ባህርን ሓራ ዝወጽኡ ኣይኮኑን። ኣብጭዚ ዝፍጠር ፖለቲካዊ ዝርገትን ክሳራን ከኣ ናይ ኩሉ ደላዩ ሓቐኛ ለውጢ ክሳራዮቹ። ንምዕራዩ ድማ ኩላትና ብሓላፍነታዊ ስምዒት እጃምና ከነበርክት ኣለና። ብፍላይ ግን መንእሰያትና ብዘለዎም ናይ ዕድመ ሓላፍነት፣ ካብ ፖለቲካዊ ድሕረትን ግዝያዊ ስምዒታዊ ዕንደራን ሓራ ኮይኖም፣ ዝተነጸረ ፖለቲካዊ ስነ-ሓሳባዊ መስመር ዓጢቕኖም፣ ሓሳብ ብሓሳብ ክራግሑን ብንቕሓትን ተወፋይነትን ህዝባውነቶም ወገናውነቶም ብምርግጋጽ ታሪኽ ክሰርሑ ይግባእ።

ካብ ዛሬ ግና

10-04-2020